

Kommuner | Socialret

Fordringstype: KTCIVIL

Øvrige tilskud - Fejludbetalinger

Opdateret den 16. januar 2024

Indholdsfortegnelse

1	ÆNDRINGSLOG	1
2	FORDRINGSTYPEN	2
2.1	BESKRIVELSE AF FORDRINGSTYPEN	2
2.2	KLASSIFICERING	2
2.3	TILKNYTTETE UNDERFORDRINGSTYPER	2
3	KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER	2
4	REGLER I INDGANGSFILTERET I NYMF	4
5	STAMDATAFELTER	5
5.1	BELØB.....	5
5.2	HOVEDSTOL	6
5.3	FORDRINGSART	6
5.4	FORDRINGSTYPEKODE.....	6
5.5	BESKRIVELSE	6
5.6	FORDRINGSPERIODE.....	7
5.7	STIFTELSESDATO.....	7
5.8	FORFALDSDATO.....	7
5.9	SIDSTE RETTIDIGE BETALINGSDATO	8
5.10	IDENTIFIKATION AF SKYLDNER	8
5.11	FORÆLDELSESDATO	8
5.12	DOMSDATO OG FORLIGSDATO	9
6	FORÆLDELSESREGLER	10
6.1	FORÆLDELSESFRISTENS BEGYNDELSESTIDSPUNKT	10
6.2	FORÆLDELSESFRISTENS LÆNGDE.....	11
6.3	BEREGNING AF FORÆLDELSESDATO	11
7	DET RETLIGE GRUNDLAG	12
7.1	FORDRINGSTYPENS KLASSIFICERING SOM CIVILRETSLIGT KRAV	12
7.2	TILBAGESØGNINGSKRAV EFTER REGLERNE OM CONDUCTIO INDEBITI.....	12
7.3	OVERDRAGELSE AF FORDRINGER TIL INDDRIVELSE	13

1 ÆNDRINGSLOG

Løbende ændringer vil fremgå af nedenstående tabel.

Beskrivelse af ændring	Dato for ændring
<p>Opdateret materialeformat</p> <p><i>De tidligere materialer fordringstypeoversigt- og bilag er nu ét samlet materiale for denne fordringstype. Det nye format påvirker ikke indholdet, og har derfor ikke indflydelse på jeres praksis for overdragelse af fordringer.</i></p>	16.01.24

2 FORDRINGSTYPEN

2.1 Beskrivelse af fordringstypen

Fordringstypen KTCIVIL omfatter kommunens fordringer på tilbagesøgning af øvrige tilskud, der kan ydes til virksomheder eller borgere efter lov nr. 701 af 22. maj 2022 om en aktiv beskæftigelsesindsats med senere ændringer (herefter "beskæftigelsesindsatsloven"). For fordringer omfattet af nærværende fordringstype foreligger der ikke en tilbagebetalingsbestemmelse. Kravet skal derimod søges tilbagebetalt ved hjælp af de almindelige obligationsretlige principper, herunder princippet *condictio indebiti*.

Fordringstypen omfatter kun tilbagesøgning af ydelser, der er sket som følge af fejludbetalinger, eksempelvis hvor kommunen ved en fejl har udbetalt den samme ydelse to gange, eller hvor kommunen ved en fejl har fortsat med at udbetale en ydelse, uanset udbetalingen ikke længere skulle gennemføres.

Fordringshaver skal selv undersøge, om der i den konkrete situation kan rejses et tilbagesøgningskrav.

Regelgrundlaget er nærmere beskrevet under det retlige grundlag i [afsnit 7](#).

2.2 Klassificering

Hovedfordringstypen KTCIVIL klassificeres som en civilretlig fordringstype uden lønindeholdelses- og udpantningsret

2.3 Tilknyttede underfordringstyper

- [Gebyr for rykkerskrivelser efter renteloven – KFOPGEB](#)
- [Procesrenter under opkrævning – KOPRORE](#)
- [Opkrævningsrente efter opkrævning – KFOPREN](#)

3 KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KTCIVIL
Se uddybende beskrivelse via de markerede links.	
Beløb	Udfyldes med fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse. Dvs. den manglende betaling fratrukket eventuelle delindbetalinger modtaget inden oversendelse til inddrivelse. 'Beløbet' må ikke indeholde renter og gebyrer.
Hovedstol	Udfyldes med fordringens oprindelige pålydende. Hvis 'hovedstolen' overstiger 35.000 kr., bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen. 'Hovedstolen' må ikke indeholde renter og gebyrer.

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KTCIVIL
<p>Beskrivelse</p>	<p>Udfyldes med entydig identifikation af fordringen i form af angivelse af hvilken ydelse, der skal tilbagebetales samt paragraffen ydelsen er udbetalt efter.</p> <p>Dette skal <u>enten</u> angives direkte i beskrivelsesfeltet eller ved at angive fakturanummer, dokumentnummer, afgørelse eller lignende, som henviser til et dokument, som indeholder dette og er sendt til skyldner.</p> <p>Feltet bør indeholde et minimum af personoplysninger af hensyn til reglerne om databeskyttelse.</p>
<p>Periode start</p>	<p>Udfyldes med en dato svarende til den første dag i den periode, som tilbagebetalingskravet vedrører.</p> <p>Hvis perioden kun relaterer sig til én bestemt dag, udfyldes 'periode start' og 'periode slut' med samme dato.</p>
<p>Periode slut</p>	<p>Udfyldes med en dato svarende til den sidste dag i den periode, som tilbagebetalingskravet vedrører.</p> <p>Hvis perioden kun relaterer sig til én bestemt dag, udfyldes 'periode start' og 'periode slut' med samme dato.</p> <p>Perioden kan være kortere end en måned, men kan som udgangspunkt ikke være længere end en måned. Perioden kan krydse en kalendermåned.</p> <p>Hvis perioden er længere end en måned bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen.</p>
<p>Stiftelsesdato</p>	<p>Udfyldes med en dato svarende til udbetalingsdatoen. Udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.</p>
<p>Forfaldsdato</p>	<p>Udfyldes med en dato svarende til stiftelsesdatoen.</p> <p>Hvis feltet udfyldes med en anden dato, vil fordringen blive afvist.</p>
<p>Sidste rettidige betalingsdato</p>	<p>Udfyldes med en dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling i henhold til loven, aftalen eller fastsættelsen anses for rettidig.</p> <p>'Sidste rettidige betalingsdato' kan tidligst være sammenfaldende med 'forfaldsdatoen'.</p> <p>Hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Rykkerskrivelser udskyder ikke 'sidste rettidige betalingsdato'.</p>
<p>Identifikation af skyldner</p>	<p>Udfyldes med CPR eller CVR/SE-nr. på skyldner.</p>
<p>Forældelsesdato</p>	<p>Udfyldes med datoen for den sidste dag, inden fordringen forældes, dvs. den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig.</p> <p>'Forældelsesdatoen' beregnes som 3 år fra 'forfaldsdatoen', medmindre der i opkrævningen er sket forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet. I disse tilfælde skal fordringshaver selv beregne og indsætte den nye forældelsesdato.</p> <p>Hvis forældelsesdatoen udløber på en lørdag, søndag, helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, skal forældelsesdatoen udskydes til den førstkommande hverdag.</p>

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KTCIVIL
Domsdato	<p>Udfyldes med datoen for dommens afsigelse.</p> <p>Hvis fordringen ikke er omfattet af en dom, skal feltet være tomt.</p> <p>Feltet må kun udfyldes, hvis dommen fastslår fordringens eksistens og beløbsmæssige størrelse.</p>
Forligsdato	<p>Udfyldes med datoen for forligets indgåelse.</p> <p>Hvis der ikke er indgået forlig, skal feltet være tomt.</p> <p>Feltet må kun udfyldes, hvis forliget fastslår fordringens eksistens og beløbsmæssige størrelse.</p> <p>I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som Fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.</p>

4 REGLER I INDGANGSFILTERET I NYMF

I NyMF er der et indgangsfiltet med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet PSRM, jf. nærmere i Aftalen. Filterreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filterreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Filterreglerne består af nogle indholdsbaseerede og referencebaseerede regler. De indholdsbaseerede adgangsregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebaseerede adgangsregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfiltet vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbaseeret eller referencebaseeret regel ikke er overholdt.

Regel	Filterregler for KTCIVIL (Øvrige tilskud - Fejludbetaling)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_2_3a	Forældelsesdato skal tidligst ligge 3 år efter Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_2_3	Forældelsesdato skal senest ligge 4 år efter Forfaldsdato	Fordringen sendes i høring
R_3_1	Forældelsesdato skal ligge senere end eller være lig med modtagelsesdato hos Gældsstyrelsen	Fordringen afvises
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises

Regel	Filterregler for KTCIVIL (Øvrige tilskud - Fejludbetaling)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_4_2	Oprindelig hovedstol skal være mindre end eller lig med 35.000 kr.	Fordringen sendes i høring
R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal tidligst ligge samtidig med Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_6_3 R_6_4	Forfaldsdato skal ligge samtidig med Stiftelsesdato	Fordringen afvises
R_6_19	Periode slut skal tidligst ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises
R_6_20	Periode slut skal senest ligge 1 måned minus 1 dag efter Periode start	Fordringen sendes i høring
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_4	Periode start skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_5	Periode slut skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_11	Beskrivelsesfelt skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises

5 STAMDATAFELTER

På baggrund af det retlige grundlag for fordringstypen, angives i det følgende Fordringshavers og Gældsstyrelsens fælles forståelse af, hvad Fordringshaver skal registrere i de obligatoriske stamdatafelter for at sikre en korrekt og lovlig inddrivelsesproces.

5.1 Beløb

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens beløb på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse.

Beløbet er ikke nødvendigvis det samme som hovedstolen, idet beløbet kan være lavere end hovedstolen.

Beløbet må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 10.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. Restbeløbet som skal angives i feltet "beløb" er 5.000 kr.

5.2 Hovedstol

Fordringshaver skal i feltet hovedstol anføre fordringens oprindelige pålydende.

Det er aftalt, at hovedstolens øvre grænse fastsættes til 35.000 kr.

Hovedstolen er ikke nødvendigvis det samme som beløbet, idet hovedstolen kan være højere end beløbet.

Hovedstolen må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 10.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. I feltet "hovedstol" skal angives 10.000 kr.

5.3 Fordringsart

Feltet anvendes til angivelse af, hvilken status Fordringshaver ønsker, at fordringen skal have hos Gældsstyrelsen. Dette angives ved oversendelse.

Feltet skal således angive, at fordringen oversendes med henblik på inddrivelse.

5.4 Fordringstypekode

Feltet anvendes til angivelse af den kode, som karakteriserer den pågældende fordringstype.

For fordringen skal Fordringshaver således angive fordringstypekoden KTCIVIL.

5.5 Beskrivelse

Feltet er et fritekstfelt, som anvendes til at beskrive relevante aspekter af fordringen, som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter.

Af hensyn til kravet om, at skyldner skal kunne identificere fordringen, er det aftalt, at feltet er obligatorisk for denne fordringstype. Indholdet af dette felt vil blive brugt i de breve, Gældsstyrelsen sender til skyldner.

Det er aftalt, at Fordringshaver i fordringens beskrivelsesfelt altid skal angive en entydig identifikation, eksempelvis ved angivelse af fakturanummer, dokumentnummer, afgørelse eller lignende. I den entydige identifikation har Fordringshaver pligt til at angive specifikke oplysninger om ydelsen, der gør skyldner i stand til at kunne identificere, hvilken ydelse der er tale om.

For denne fordringstype indebærer dette, at Fordringshaver skal angive, hvilken ydelse der skal tilbagebetales samt den paragraf, som ydelsen er udbetalt efter. Dette skal enten angives direkte i beskrivelsesfeltet eller i det dokument, der henvises til i beskrivelsesfeltet.

Det skal understreges, at beskrivelsesfeltet bør indeholde et minimum af personoplysninger af hensyn til reglerne om databeskyttelse.

5.6 Fordringsperiode

Felterne anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring (herefter "periode start" og "periode slut"), og perioden imellem er den periode, som fordringen dækker over (herefter "periodens længde").

Fordringstypen indeholder fordringer, der kan relatere sig til en enkelt dato ("punkt i tid") og fordringer, der kan strække sig over flere datoer (periode). En fordring, der kun kan relatere sig til en bestemt dag, vil ofte være en engangsydelse, eksempelvis et enkeltstående tilskud.

Periode start angives som den første dag i perioden, og periode slut angives som den sidste dag i perioden. Hvis der er tale om en fordring, der kun kan henføres til en bestemt dag eller et bestemt tidspunkt, udfyldes periode start og periode slut med den samme dato.

Fordringshaver har oplyst, at perioden maksimalt kan udgøre en måned.

5.7 Stiftelsesdato

Stamdatafeltet "stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor fordringen opstår. Gomard, Bernhard: Obligationsret del 1, 5. udg., 2016, Jurist-, og Økonomforbundets Forlag, s. 109, definerer stiftelsestidspunktet således:

"En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet."

Stiftelsestidspunktet for tilbagebetalingskrav er datoen for udbetalingen, jf. U.1992.967H, U2008.1635H og U. 2002.1464/2 H.D.

Feltet stiftelsesdato udfyldes med udbetalingsdatoen. Det er aftalt, at udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.

5.8 Forfaldsdato

Forfaldsdagen er lig med det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kan kræve fordringen betalt. Det følger af den almindelige obligationsret, at et kravs forfaldstidspunkt er straks, medmindre andet følger af lovgivningen, aftalen eller omstændigheder i øvrigt, jf. Gomard, Bernhard: Obligationsret, 1. del, 5. udgave, 2016, side 113ff.

Fordringens forfaldsdato ses ikke at være nærmere reguleret i lovgivningen. Tilbagebetalingskrav forfalder som udgangspunkt ved udbetalingen, jf. UfR 1992.619 H og U. 2002.1464/2 H.D.

Feltet forfaldsdato skal udfyldes med stiftelsesdatoen.

5.9 Sidste rettidige betalingsdato

Begrebet "sidste rettidige betalingsdato" defineres i obligationsretten almindeligvis som den dag, da skyldnerens pligt til at erlægge sin ydelse indtræder. Feltet skal derfor angive det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen, uden at skyldner anses for at være i misligholdelse. Hvis skyldner er indrømmet løbedage, vil sidste rettidige betalingsdato være en senere dato end forfaldsdagen.

Sidste rettidig betalingsdato kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af fordringshaver. I feltet skal der angives den juridisk korrekte sidste rettidige betalingsdato. Hvis der foreligger en særlig situation, fx hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Det bemærkes, at rykkerskrivelser ikke udskyder sidste rettidige betalingsdato. Sidste rettidige betalingsdato i rykkerskrivelsen skal dog være overskredet, før fordringen må sendes til inddrivelse.

Feltet udfyldes med den dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling anses for rettidig. Sidste rettidig betalingsdato kan tidligst være sammenfaldende med forfaldsdatoen.

5.10 Identifikation af skyldner

Feltet anvendes til indberetning af information om skyldner. Entydig identifikation kan ske ved CPR-nr. eller CVR/SE-nr. for den eller de fysiske og/eller juridiske personer, som hæfter for fordringen

Feltet identifikation af skyldner udfyldes med CPR eller CVR/SE-nr.

5.11 Forældelsesdato

Fordringshaver skal i dette felt normalt anføre den dato, hvor fordringen forældes. Forældelsesdatoen er udtryk for den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. Det er ikke den oprindelige forældelsesdato, som skal anføres, men den forældelsesdato, der gælder på det tidspunkt, hvor fordringen oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Forældelsesfristen for fordringer omfattet af denne fordringstype ses ikke at være reguleret i lovgivningen, hvorfor forældelseslovens regler finder anvendelse. Det fremgår af forældelseslovens § 3, stk. 1, at forældelsesfristen er 3 år.

Forældelsesfristen beregnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket kommunen kunne kræve at få fordringen opfyldt, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1. Dette tidspunkt svarer til forfaldstidspunktet. Der henvises til afsnit 5.8 om forfaldsdatoen.

Fordringshaver skal selv beregne og indsætte en anden forældelsesdato, hvis fordringshaver i sin opkrævning har foretaget forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet.

Fordringshaver har oplyst, at der gennemføres forældelsesafbrydende skridt i opkrævningen, eksempelvis ved indgåelse af afdragsordninger. For at tage højde herfor er det aftalt, at indgangsfilteret indstilles således, at fordringer med en registeret forældelsesdato, som ligger senere end 4 år efter forfaldsdato, sendes i høring. Indgangsfilteret ændrer ikke på, at fordringerne forældes efter forældelseslovens regler.

Forældelsesdatoen udfyldes således med den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig.

5.12 Domsdato og forligsdato

Felterne "domsdato" og "forligsdato" anvendes, såfremt der for fordringen er afsagt dom eller indgået forlig, og i felterne registreres datoen for henholdsvis dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Stamdatafelternes primære funktion er at videregive oplysninger til Gældsstyrelsen om opkrævningsmæssige skridt i form af dom eller forlig, som har forældelsesafbrydende virkning, og som kan medføre en længere forældelsesfrist for fordringer af denne fordringstype, der er under inddrivelse. Dom og forlig må kun udfyldes i de tilfælde, hvor hele fordringens eksistens og størrelse udtrykkeligt er fastslået ved dom/afgørelse eller skriftligt fastslået og anerkendt ved forliget, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3.

Fordringshaver må kun registrere en domsdato eller en forligsdato, hvis:

- 1) dommen/forliget fastslår fordringens eksistens, og
- 2) dommen/forliget fastslår fordringens beløbsmæssige størrelse.

Hvis ikke der er opnået dom eller forlig, skal felterne være tomme ved oversendelsen af fordringen.

I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.

Såfremt der er afsagt dom i forbindelse med behandling af en straffesag om socialt bedrageri, skal fordringen oversendes i fordringstypen KTSTRAF.

I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.

6 FORÆLDELSESREGLER

Forældelse er en ophørsgrund, hvilket indebærer, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves til afbrydelse af forældelsen.

Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer med senere ændringer (herefter: "forældelsesloven") foreskriver, at loven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. lovens § 1.

6.1 Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt

Forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

"Forældelsesfristerne regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Stk. 2 Er der indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, regnes forældelsesfristen først fra betalingsfristens udløb."

Forældelseslovens § 2, stk. 1, bruger ikke begrebet "forfaldstid", men det tidspunkt, som reglen angiver, betegnes normalt som forfaldstiden.

Tilbagebetalingskrav kan som udgangspunkt rejses straks, når udbetaling har fundet sted. Dette indebærer, at udbetalingstidspunktet som udgangspunkt er tidspunktet, hvor tilbagebetalingskravet kan kræves opfyldt. Forældelsesfristen begynder derfor som udgangspunkt også at løbe fra dette tidspunkt, jf. Betænkning 1460/2005 s. 438, FT 2006-07 og side 309 i Forældelse efter forældelsesloven af 2007 af Bo Von Eyben, 1. udgave 2012 samt U 2000.2444 H. For denne fordringstype løber forældelsesfristen fra forfaldsdatoen. Se uddybning af forfaldsdatoen i afsnit 4.8.

I det tilfælde, hvor der er indrømmet skyldneren løbedage eller anden frist, jf. forældelseslovens § 2, stk. 2, er det en betingelse, for at forældelsesfristen først løber fra betalingsfristens udløb, at skyldneren har haft krav på fristen enten i kraft af den konkrete aftale eller i kraft af lovgivningens regler. Dette er f.eks. tilfældet, hvis der er en lovhjemlet sidste rettidig betalingsdag.

Der gælder ikke lovhjemlede løbedage for fordringer omfattet af denne fordringstype.

Såfremt der ligger en dom eller et forlig til grund for fordringen, dvs. hvori fordringens eksistens og størrelse er fastslået, udgør dommen eller forliget et særligt retsgrundlag med en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3. Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt er den dag, hvor fordringen forfalder.

6.2 Forældelsesfristens længde

Der gælder som udgangspunkt en ordinær forældelsesfrist på 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1.

Fordringer omfattet af denne fordringstype ses på det foreliggende grundlag ikke at falde ind under de særlige forældelsesfrister i forældelseslovens kapitel 4, hvorfor forældelsesfristen for fordringer under denne fordringstype er den almindelige 3-årige forældelsesfrist, jf. s. 309 i Forældelse efter forældelsesloven af 2007 af Bo Von Eyben, 1. udgave 2012.

For fordringer, der hviler på et særligt retsgrundlag, jf. forældelseslovens § 5, gælder der en 10-årig forældelsesfrist. Forældelseslovens § 5 har følgende ordlyd:

"Forældelsesfristen er 10 år,

- 1) når der er udstedt gældsbrief for fordringen,*
- 2) når fordringen er registreret i en værdipapircentral, eller*
- 3) når fordringens eksistens og størrelse er anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse.*

Stk. 2. Fordring på senere forfaldne renter, gebyrer og lignende forældes dog efter § 3."

Såfremt en fordring er fastslået ved et særligt retsgrundlag, herunder når fordringens eksistens og størrelse er fastslået ved forlig, dom eller anden bindende afgørelse, gælder således en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3, der beregnes fra dagen for udløbet af betalingsfristen i dommen eller forliget, dvs. den sidste dato, hvor betaling regnes for rettidig (forfaldsdatoen), jf. forældelseslovens § 2, stk. 1.

Er eksistens og størrelse på en fordring omfattet af denne fordringstype således fastslået i en dom eller i et forlig, gælder en 10-årig forældelsesfrist for den pågældende fordring.

6.3 Beregning af forældelsesdato

Forældelseslovens § 27 har følgende ordlyd:

"Til frister efter denne lov medregnes den månedsdag, der svarer til den dag, hvorfra fristen regnes. I mangel af tilsvarende dag udløber fristen på den sidste dag i måneden.

Stk. 2. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, udstrækkes fristen til den førstkommende hverdag."

I medfør af forældelseslovens § 27, stk. 1, 1. pkt., regnes der kun med hele dage, og begyndelses-dagen medregnes ikke. Hvis eksempelvis fordringen forfalder til betaling den 11. oktober 2017, beregnes forældelsesfristen først fra den 12. oktober 2017. Den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig er den 11. oktober 2020. Fordringen vil således være forældet den 12. oktober 2020.

Efter forældelseslovens § 27, stk. 2, udskydes forældelsesfristen til den førstkommende hverdag, hvis fristen udløber i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag eller den 24. eller 31. december. Reglen har kun betydning, hvis fristen udløber på en af de nævnte dage. Det er uden betydning, at begyndelsestidspunktet for fristen er en sådan dag.

7 DET RETLIGE GRUNDLAG

7.1 Fordringstypens klassificering som civilretligt krav

Såfremt en fordring klassificeres som værende civilretlig, er det som udgangspunkt omfattet af bilag 1 i lovbekendtgørelse nr. 6 af 7. januar 2022 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer herefter ("gældsinddrivelsesloven"). Dette indebærer, at der, som hovedregel, ikke vil kunne foretages lønindeholdelse eller udpantning for kravet efter henholdsvis §§ 10 og 11 i gældsinddrivelsesloven, jf. bilag 1 i gældsinddrivelsesloven. Dog findes der nogle undtagelser til denne hovedregel, der medfører, at der for visse fordringer, uanset deres klassificering som en civilretlige fordring, kan foretages lønindeholdelse eller udpantning.

En civilretlig fordring er ifølge forarbejderne til gældsinddrivelsesloven karakteriseret ved, at en uenighed mellem den relevante myndighed og skyldner om fordringens berettigelse typisk vil være et domstolsanliggende, da der ikke i det administrative klagesystem er mulighed for at få afklaring.

Gældsinddrivelsesloven indeholder i dag en negativ afgrænsning af de fordringer, der kan klassificeres som værende civilretlige, og som derfor ikke er underlagt de sædvanlige inddrivelseskridt i form af udpantning og lønindeholdelse. Dette indebærer, at der for den enkelte fordring må foretages en konkret vurdering af, om den pågældende fordring kan anses som værende civilretligt eller ej, og - i bekræftende fald - om den kan anses for at være omfattet af en af undtagelserne i bilag 1.

Fordringer omfattet af fordringstypen KTCIVIL er civilretlige krav, som ikke er omfattet af en af undtagelserne oplyst i I., a., i.-vi. eller II., a., i.-vi., i bilag 1 i gældsinddrivelsesloven. Derfor kan der ikke foretages lønindeholdelse eller udpantning efter henholdsvis § 10 og § 11 i gældsinddrivelsesloven for fordringer omfattet af KTCIVIL.

7.2 Tilbagesøgningskrav efter reglerne om *condictio indebiti*

De ulovbestemte regler om tilbagesøgning (*condictio indebiti*) dækker den situation, hvor der kræves tilbagebetaling, fordi udbetaleren fejlagtigt troede, han var forpligtet til at betale, jf. s. 52 i Socialret: Tilbagebetaling. Forældelse. Modregning. Inddrivelse. af Mikael Kielberg og Sarah Toron Sørensen, 2018, 2. udgave samt Juridisk ordbog af Bo Von Eyben, 2016, 14. udgave.

Et eksempel på et tilbagesøgningskrav som følge af *condictio indebiti* kan være en offentlig myndighed, der ved en fejl har udbetalt en ydelse til en borger, uden at borgeren har været berettiget til at modtage beløbet eller dele heraf.

Reglerne, der gælder for, hvornår mn kan kræve et fejlagtigt udbetalt beløb tilbage, er ikke generelt reguleret i lov. Vurderingen af om man kan opkræve et tilbagesøgningskrav, afhænger derfor til dels af tidligere retspraksis og omstændighederne i øvrigt.

Det skal understreges, at der ved vurderingen af, om et tilbagesøgningskrav kan rejses, er tale om en konkret vurdering, hvor de omstændigheder, der gør sig gældende i den konkrete situation er meget afgørende for, om tilbagesøgningskravet kan imødekommes. Nedenfor oplistes de faktorer, som man i praksis har lagt vægt på ved vurdering af retten til at tilbagesøge et krav.

Vurderingen af om et tilbagesøgningskrav kan indrømmes vil bl.a. afhænge af:

- Karakteren af den fejl, der har medført den fejlagtige betaling
- Om hvorvidt modtageren vidste, at denne ville modtage beløbet (godtroende eller ej)
- Forholdet mellem udbetaleren og modtageren
- Størrelsen af det udbetalte beløb
- Om modtageren har indstillet sig på, at denne kan beholde beløbet (indretningssynspunkt)
- Hensynet til at udbetaleren får tilbageført beløbet (genoprettelsessynspunkt)
- Hvornår udbetaleren blev bekendt med, at beløbet var fejlagtigt udbetalt
- Om udbetaleren har forholdt sig passiv i forbindelse med den fejlagtige udbetaling
- Om modtageren har mulighed for at betale beløbet tilbage

Ved vurderingen af, om Fordringshaver kan kræve kravet tilbagebetalt, skal der således inddrages et hensyn til den borger, der har modtaget udbetalingen, herunder om modtageren af udbetalingen var i god tro, og har indrettet sig efter udbetalingen.

7.3 Overdragelse af fordringer til inddrivelse

Lovbekendtgørelse nr. 6 af 7. januar 2022 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesloven") gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt.

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden, der forestår inddrivelse af fordringer, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1 og 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden er told- og skatteforvaltningen, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1207 af 27. september 2023 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesbekendtgørelsen"). Det er i dag Gældsstyrelsen, som er det offentliges restanceinddrivelsesmyndighed, og som har ansvaret for samt varetager inddrivelsen af gæld til det offentlige.

Fremgangsmåden ved overdragelse af fordringer til inddrivelse er beskrevet i gældsinddrivelseslovens § 2. Beregning og opgørelse af fordringer og udsendelse af opkrævninger m.v. forestås af Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 2, 1. pkt.

Fordringer overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Inden overdragelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen skal Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, som hovedregel skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 4, 1. pkt.

